

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays,
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 262. — Štev. 262.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 9, 1936—PONEDELJEK, 9. NOEVMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

ŠPANSKA VLADA JE POBEGNILA V VALENCIJO

VSA INDUSTRIJA V GLAVNEM MESTU POČIVA, KER SO BILI VSI DELAVCI POSLANI NA FRONTO

Borba za Madrid pred mestnimi vrati. — Obramba mesta je bilo prepuščena generalu Miaji. — Republikanci so se utrdili ob reki. — Mostovi so podminirani. — Vojaška junta vlada v mestu.

MADRID, Španska, 8. novembra. — Najvišji obrambni kabinet, katerega je v sredo postavil ministrski predsednik Francisco Largo Caballero, se je z aeroplanom odpeljal v Valencijo.

Do tega koraka se je odločila vlada vsled negotovosti vojaškega položaja in v namenu, da najde mirnejši kraj za organiziranje naroda proti upornikom. S tem pa še ni rečeno, da je vlada ljudske fronte opustila obrambo glavnega mesta.

General Jose Miaja je prevzel mesto madridskega vojaškega guvernerja. Njemu pomaga še pet drugih častnikov, med njimi general Sebastian Pozas, ki je vodil vladne vojaške operacije v centru, in polkovnik Galan, ki straži cesto v Madrid od Escoriala.

Boji za posest Madrida se pa nekaterih krajih vrše komaj dve milj od središča mesta. Najboljše vladne čete se nahajajo pri Escorialu in v Leon prelatu. Ako med branitelji ne nastane kak nered, upornikom teh postojank ne bo lahko zavzeti.

Zadnja obrambna črta republikanske vojske na jugu in zapadu se nahaja ob reki Manzanares, ki je v tem letnem času zelo plitva, toda je velika ovira zlasti za tanke, kavalerijo in infanterijo.

Cez reko je šest mostov, ki so vsi podminirani in močne barikade branijo prehod čez nje.

MADRID, Španska, 8. novembra. — Ko je republikanska vlada pobegnila iz Madrida v Valencijo, je bil postavljen vojaški svet, kateremu načeluje general Jose Miaja, ki je prevzel kot vojaški guverner obrambo glavnega mesta.

Diplomatski krogi gojijo upanje, da bodo branitelji Madrida pripravljeni predati mesto brez boja, da ga ubranijo popolnega porušenja. Vrše se že ogajanja za izmenjavo ujetnikov.

Pobegli ministri so dali generalu Miaji popolno oblast, da stori vse po svojem lastnem prepričanju za obrambo mesta.

General Miaja je izdal odredbe proti plenjenju mest. Rekel je, da bo v mestu vzdržal red tudi, kadar pride do najljutejših pouličnih bojev. Za pleničenje je določil general najstrožje kazni.

Vsa industrija v mestu je zastala; vsi delavci so bili poslani na fronto. Žene so sestavile svoj lastni bataljon, ki brani mesto.

Vojno ministrstvo naznanja, da bo prihodnjih 72 ur povedalo zgodovino usode Madrida: zmago ali padec.

Na vseh strateških točkah v mestu so postavljene barikade. Vojaki porablajo za to vreče peska, kamenje, kupe časopisov in vse, kar bi jim mogoče nuditi obrambo proti upornikom.

V mesto neprestano prihajajo begunci iz okolice, kar še povečuje zmešnjavo v mestu. Žene in otroci so se nastanili po kletih in v podulčni železnici.

Po celem mestu gre samo en krik: "Ali nas bodo Marokanci vse poklali? Kaj bodo napravili?"

Nekateri prebivalci mesta so se naglo pričeli seliti proti vzhodnim pristaniščem.

MADRID, Španska, 8. novembra. — Med tem ko je fašistična artilerija bombardirala Madrid, je nad mestom letalo 18 vladnih aeroplanov, ki so metali na mesto in na fronto pozive, ki se glase:

"Prebivalcem Madrida in vojakom na fronti: Narodna zračna sila, ki je bila zelo ojačena, je

Lewis se je premislil in se noče pogajati

GROF CIANO JE ODPOTOVAL NA DUNAJ

Na Dunaju bo konferenca treh držav. — Na Mussolinijevo besedo bodo podonavske države zapustile Ženevo.

RIM, Italija, 8. nov. — Vnanji minister grof Galeazzo Ciano je v družbi svoje žene Edde, ki je Mussolinijeva hči, in z veliko delegacijo odpotoval na Dunaj konferenco treh držav — Italije, Nemčije in Avstrije. Ta konferenca je bila določena ob zadnjem obisku novega avstrijskega vnanjega ministra v Rimu.

Z grofom Ciano je odpotoval na Dunaj tudi avstrijski poslanik v Rimu, medtem ko je madžarski poslanik ostal v Rimu in se bo z grofom Ciano sestel v Budimpešti, kamor bo šel z Dunaja.

V Rimu vlada veliko zanimanje za dunajsko konferenco, ki ima namen utrditi zveze med Italijo, Avstrijo in Madžarsko, zlasti v zadevah vnanje politike. Na tej konferenci bodo razpravljali o vseh sedanjih problemih in tudi o novem sporazumu, ki ga je sklenil grof Ciano s kanclerjem Hitlerjem.

Razpravljali bodo tudi o gospodarskem položaju podonavskih držav ter o odnosih do njihovih poglavitnih sosedov.

Najvažnejša posledica te konference bo brezdvombno priznanje italijanskega cesarstva v Vzhodni Afriki od strani Avstrije in Madžarske. Vse tri države bodo na tej konferenci potrdile svojo zvestobo do rimskega protokola iz leta 1934 in bodo povabile druge države, da pristopijo k temu protokolu.

Do tega pa najbrže ne bo prišlo, kajti Hitler je grofu Ciano baje v Berchtesgadenu povedal, da Nemčija za sedaj ne namerava stopiti v zvezo z osrednjo Evropo; Čehoslovaška pa tako zelo vzemirjena vsled Mussolinijevega govora v Milanu, kjer je Mussolini poudarjal potrebo premembe meja, posebno za Madžarsko, da še komaj "govori" z Italijo.

POLJSKI VNANJI MINISTER SE POGAJA Z ANGLIJO

LONDON, Anglija, 8. nov. — Danes je došel sem poljski vnanji minister Joseph Beck, da se bo posvetoval z angleškim vnanjim ministrom Edenom. V torek bo Beck gost kralja Edvarda v Buckingham palači.

sedaj tukaj, da zada udarec, ki bo za vedno osvobodil Madrid pred fašistično nevarnostjo.

Ob istem času, ko vam obljubimo, da bomo premagali sovražnika, zahtevamo od vas, da greste naprej. Mi bomo izpolnili svojo dolžnost, izpolnite jo tudi vi. Ne vemo, kaj se pravi bežati ali se umakniti."

KOMUNISTIČNA RAZSTAVA NA ITALIJANSKEM

Jasno je videti razvoj komunizma po celem svetu. — Razstavo je priredil ameriški jezuit.

RIM, Italija, 8. novembra. — Profesor na Gonzaga vseučilišču v Spokane, Wash., jezuit Joseph Ledit, je ravno otvoril najbolj presenetljivo razstavo, kar jih je še videl Rim.

Vsakdo, ki pride na razstavo, bi mislil, da je to najpopolnejša komunistična razstava izven Rusije. Kaže razvoj komunizma po celem svetu in tudi v Združenih državah.

Pri vrodu stoji na podstavku Ljeningova slika v naravni velikosti in ga kaže kot govornika. Pod sliko so z velikimi črkami zapisane Ljeningove besede:

"Vsaka verska ideja, vsaka domišljija o dobrem Bogu je neizrazljiva ogabnost."

Razstavne dvorane so napolnjene z mizami in policami, ki so napolnjene s komunističnimi publikacijami, časopisi, magazini, pamfleti in knjigami, katerih je na tisoče. Po stenah so razobešene slike in bakrorezi.

Toda to ni komunistična, temveč prava protikomunistična razstava. Profesor Ledit, ki izdaja magazin Rome Letters of Modern Atheism, je vse to zbral v namenu, da pokaže izobražencem in posebno duhovnikom širjenje komunizma.

Za obisk razstave je potrebno posebno dovoljenje.

Ameriška dvorana vsebuje več sto časopisov, magazinov in knjig. Pisano je za vse razrede, pričeni z otroci. Spisi za otroke poučujejo prve pojme o komunizmu ter proti veri.

Da obstoja komunistični časnikarski sindikat, kažejo med seboj slični članki, fotografije in slike iz časopisov in knjig od Anglije do Združenih držav ter od Čile do Francije.

Tudi fašistične države, kot so Nemčija in Italija, imajo svojo komunistično književnost, ki se tajno tiska v notranjosti dežele, ali pa je vtiho-tapljena čez mejo.

VELIKA-KEPA PLATINE

MOSKVA, Rusija, 8. nov. — Sovjetski inženirji so našli v zlatih poljih Urala kepo čiste platine, ki tehta 75 unč. Ta platina je vredna 5000 zlatih rubljev.

COUGHLIN NE BO VEČ GOVORIL P O RADIO

V svojem poslovnem govoru prizna Rooseveltovo z m a g o. — Coughlin je držal svojo obljubo.

ROYAL OAK, Mich., 5. nov. — Ustanovitelj stranke National Union for Social Justice, župnik Charles E. Coughlin, ki je po radio agitiral proti predsedniku Rooseveltu, je rekel po volitvah, da sta Cezar in Napoleon samo lesena vojaka v primeri z oblastjo, katero je podelil narod predsedniku.

"Bog ga naj blagoslovi," je rekel Coughlin, "z razumom in modrostjo in sveti Duh naj ga navdahne, da ne bo zlorabil te velikanske moči."

Časnikarskim poročevalcem je rekel Coughlin:

"Po celem svetu je mogoče videti gibanje proti demokraciji in željo položiti moč v roke močnih voditeljev. Ali želi Roosevelt postati diktator? — More, če hoče; narod mu je dal to moč."

Župnik Coughlin je rekel, da je bil zanj izid volitev veliko presenečenje.

DETROIT, Mich., 8. novembra. — Župnik Charles Coughlin je v soboto zvečer po radio naznanil, da bo njegova stranka National Union for Social Justice vsled volitev v torek opustila svoje delovanje in da bo prenehal s svojimi političnimi govori po radio. Rekel je, da njegova stranka ni mrtva, temveč da samo spi in da bo živela toliko časa, kolikor časa bo živela resnica, da pa bo vodila politiko molka glede New Deala.

Da je Coughlin opustil svoje politične govore po radio, je s tem izpolnil svojo obljubo, katero je podal na konvenciji svoje stranke v Clevelandu. Ko je konvencija postavila za svojega predsedniškega kandidata Williama Lemkeja, je župnik rekel, da bo opustil svoje govore po radio, ako pri volitvah Lemke ne dobi najmanj devet milijonov glasov.

"Izmed več milijonov članov National Union stranke, ki so obljubili, da bodo podpirali našega kandidata," je rekel re. Coughlin, "moram v svoje obžalovanje naznaniti, da je manj kot 10 odstotkov držalo svojo obljubo."

"Z velikansko izvolitvijo predsednika Roosevelta je bila v Ameriki postavljena vlada samo ene stranke. Republikanska stranka s svojimi robotniki načeli je izginila za vedno. Pod zastavo New Deal je bila postavljena nova stranka, ki je večinoma sestavljena iz demokratov, socialistov, komuni-

GREEN NE MORE PREDRUGAČITI SKLEPA IZVRŠILNEGA ODBORA

PITTSBURGH, Pa., 8. novembra. — Konci tedna je vse kazalo, da bo prišlo do pogajanj oziroma do sporazuma med izvršilnim odborom Am. Delavske Federacije in Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo. John L. Lewis je po posvetovanju z delavskima voditeljima Dubinskim in Zaritskim sam predlagal, naj se pogajanja začno, danes se je pa mahoma premislil.

KAROL HOČE IZGNATI MATER

DUNAJ, Avstrija, 8. nov. — Romunski kralj Karol želi, da bi njegova mati kraljica-vdova Marija, zapustila Romunsko, ker je prišlo med njima do novega spora. Vzrok temu sporu je pismo, katero je kraljica Marija pisala Karolovi ločeni ženi, princesi Heleni in v katerem dolži svojega sina, da je kriv mnogih nesreč v deželi.

Princesa Helena je pismo poslala Karolu, da mu pokaže, kakšen je in kaj misli o njem njegova mati.

Karol se je tako razsrdil nad svojo materjo, da ne mara o njej ničesar slišati in zahteva, da prostovoljno odpotuje iz dežele.

HITLER JE BOTER 12.620 OTROKOM

BERLIN, Nemčija 8. nov. — Adolf Hitler, ki je samec, je boter 12,620 nemških otrokom. Stariši vsakega desetega otroka imajo pravico prositi Hitlerja, naj mu botruje.

ŠVICARSKI SOCIJALISTI RAZOČARANI

ŽENEVA, Švica, 8. nov. — Socijalisti so bili trdno prepričani, da bodo pri današnjih volitvah v ženevskem kantonu dobili večino v zakonodaji, pa so se zmotili. Mislili, da bodo dobili izmed 100 najmanj 51 sedežev, pa so jih dobili le 40.

JULIJANA SE BO POROČILA 7. JANUARJA

AMSTERDAM, Holandska, 8. nov. — Prestolonaslednica princesa Julijana se bo 7. januarja poročila z nemškim princem Bernhardom z Lippe-Biesterfeld, ki je tri leta mlajši od nje. Najprej bo civilna poroka v mestni hiši, za tem pa cerkvena poroka v katedrali St. James.

stov, naprednjakov, farmerjev in delavcev.

"Prerokujem, da bo narod Združenih držav stal pri Rooseveltu, kolikor časa bo predsednik stal pri svojih obljubah, ki jih je dal. Roosevelt je junak dneva. Pred svetom stoji kot novi sv. Jurij, ki je pripravljen ubiti zmaja."

Predsednik Ameriške Delavske Federacije William Green mu je namreč odgovoril, da bi se prav rad sestel z njim, da pa nikakor ni pooblaščen sprejemati politike, ki jo je določil izvršilni svet Federacije.

Lewis mu je odvrnil: — V takih okoliščinah bi bila seveda vsaka konferenca med Vami in med menoj brez koristi.

Ako se Ameriška Delavska Federacija odloči za preklic suspenzijskega sklepa ter prizna delavcem pravico organizirati se na industrijalni podlagi, utegnemo priti do kakšnega sporazuma, sicer pa ne.

Časnikarjem je rekel Lewis: — Sestanek pod pogoji, ki jih je predlagal Green, bi bil družabnega pomena. Zaenkrat ne čutim nobene potrebe, da bi z Greenom družabno oziroma prijateljsko občeval.

Izvršilni odbor Federacije je dne 5. septembra suspendiral Lewisovo premogarsko organizacijo in devet drugih strokovnih organizacij, ki so se priključile odboru za industrijalno organizacijo, čigar svrha je organizirati v eno unijo vse delavce posameznih velikih industrij.

PITTSBURGH, Pa., 8. nov. — Delavcem v industriji jekla bo povišana plača. Meseca septembra so znašale njihove meze \$65,611,000, meseca novembra bodo pa povišane za deset milijonov dolarjev.

MUSSOLINI NADZORJE DELAVSKO ARMADO

RIM, Italija, 8. nov. — Benito Mussolini je nadzoroval prvi bataljon armade 150,000 vojaških delavcev, ki so bili mobilizirani za razvoj in obrambo italijanskega cesarstva v Abesiniji.

Nova delavska armada je korakala pred Mussolinijem s krampi in lopatami na ramah in s puškami na hrbtu.

Delavci so bili vpoklicani kot fašistična milica, ki bo razdeljena v stotnje pod armadnimi častniki. V Abesiniji bodo obdelovali polja in bodo imeli vedno puške pri rokah.

V Abesiniji je še vedno ostalo po abesinski vojni okoli 90 tisoč delavcev. Nekateri se sicer vračajo, ostali pa bodo sprejeti v delavsko armado.

Vsak tak vojak je obvezan, da eno leto služi v delavski armadi.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakner, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Za celo leto velja na Ameriko in Kanado \$8.00, Za pol leta \$3.00, Za četrt leta \$1.50.

Subscription Yearly \$8.00

Doplat brez podpisa in očetnosti se ne pričakuje. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

EDEN SE ZAVZEMA ZA LIGO

Angleški vnanji minister Anthony Eden je v parlamentu rekel, da Anglija ne bo zapustila Lige narodov in tudi namignil, da Anglija zaradi prijateljstva do Nemčije in Italije ne bo pustila Rusije na cedilu.

Minister Eden je v svojem govoru povdarjal, da je vnanja politika Anglije v soglasju z Ligo narodov, ki je po njegovem mnenju edins zmožna vzdržati mir v Evropi.

Eden je rekel, da je prva naloga njegove vlade ojačiti ugled Lige.

"Če je Liga narodov enkrat povedala," je pripomnil Eden in pri tem najbrže mislil na to, da Liga ni mogla preprečiti italijanske abesinske vojne. "še ni povod za to, da bi moral svet obrniti svoj hrbet prizadevanju, kar bi pomenilo samo katastrofo in nesrečo. Drugi naš cilj so pogajanja za evropski sporazum in tretji cilj zopetna oborožitev našega naroda."

Dalje je rekel Eden, da želi živeti z Nemčijo in Italijo v prijateljskih odnosih, toda pri tem ne mara pustiti Rusije na cedilu.

"Nekateri krogi imajo navado Ligo narodov zasmehovati," je rekel, "toda upamo in naš namen je dokazati, da je to zasmehovanje neopravičeno."

Obe stranki parlamenta sta ploskali, ko je dejal, da bo Anglija pri bodočem zblizanju s fašističnimi državami, kot so Nemčija in Italija, stala na strani Rusije. "Tako prijateljstvo ne more izključiti nikogar," je rekel Eden, "in še ne more obrniti proti drugemu."

Na Mussolinijev govor v nedeljo v Milanu je Eden odgovoril, da Anglija nima namena napasti Italije v Sredozemskem morju, kot se boji Mussolini. Toda poudaril je, da je Sredozemsko morje življenske važnosti za zvezo z angleškim cesarstvom in ne samo ugodna pot do Indije, kot je rekel Mussolini.

In Anglija bo branila to pot z vso svojo močjo. Značilno pa je, da Eden ni niti z besedo omenil Mussolinijevega predloga, da bi Anglija Italiji priznala osvojitve Abesinije in da bi se pričela pogajanja med Anglijo in Italijo glede Sredozemskega morja.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy: V JUGOSLAVIJO, V ITALIJO. Includes rates for various denominations like 100, 200, 500, 1000, 2000, 3000.

KER SE OJNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVSEBNE SPREMENBI GORI ALI DOLE

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJEH

Table with dollar exchange rates: Za izplačilo \$ 5.— morate poslati \$ 5.75, \$ 10.— \$ 10.25, \$ 15.— \$ 15.75, \$ 20.— \$ 21.25, \$ 30.— \$ 31.75, \$ 40.— \$ 41.25, \$ 50.— \$ 51.75.

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

USTRELJEN POSESTNIK

Pri Bratoncih v Prekmurju so našli s strelom usmrčenega posestnika Andreja Poredasa. Ustreljen je bil iz samokresa. Okoliščine kažejo, da je postal žrtev roparskega umora. Orožništvo vrši poizvedbe.

PO KOŽUHANJU STA UBILA POSESTNIKA

V sredo 14. okt. zvečer je bilo pri posestniku Ivanu Ureku v Zlogonskem v občini Kapelah pri Brežicah zbranih več ljudi pri kožuhanju. Ko je bilo delo končano in so se ljudje odpravili domov, sta 24-letni posestnikov sin Franc Urek iz Zlogonskega in 21letni posestnikov sin Andrej Duhanič iz Gornje Sušice pri Bizelskem na Urekovem dvorišču pričakala posestnika Franca Vebleta iz Zlogonskega in ga napadla s koli. Vable je obležal nezavesten s težkimi poškodbami po vsem telesu. Prepeljali so ga v brežiško bolnico, kjer pa je že v četrtek podlegel poškodbam. Stročila sta po dejanju pobegnila, v ponedeljek pa so ju izsledili. Ureka je aretirala celjska policija, ko je v postopku mestnega poglavarstva iskal nekega odvetnika zaradi zastopstva v zadevi uboja. Duhaniča pa so prijeli orožniki v okolici Dobove pri Brežicah. Duhanič priznava svoje dejanje. Urek pa še taji.

PRI MORILCU SO NAŠLI POSLOVILNO PISMO

Ko so pregledali žepa 17-letnega morileca Ernesta Hostingerja, ki je na zverinski način umoril Marijo Robičevo v Bezeni pri Rušah, so našli pismo, v katerem priznava zločin. Morilec navaja, da je izvršil zločin iz maščevanja.

KAZEN ZA KRVO-SKRUNSTVO

Mali kazenski senat v Mariboru je obravnaval zelo nenavaden slučaj. Pred sodnikom sta stala 48-letni viničar iz Senika pri Ormožu in njegova 23-letna hči Marija. Obtožena sta grdega zločina, spolnega občevarjanja med seboj, ki je imelo za posledico, da je hčerka povila lastnemu očetu dete. Oče je bil zaradi krvoskrunstva obsojen na tri mesece strogega zapora, hči pa prav toliko, toda pogojno za dve leti.

V RIBNICI UMRL FRANCE BURGER

Pred šestimi leti na dan 5. oktobra se je v ribniškem trgu sestala številna družba, da

proslavi 90. rojstni dan in god najstarejšega Ribničana Franceta Burgerja, ki je bil splošno znan pod imenom: Bajsgarbarjev stric. Ta mož je bil zadnji iz vrste irharjev in krznarjev v Ribnici, pa ne samo po stroki, marveč tudi po originalnosti in živahnosti, ki so jo razvijali ribniški stari obrtniki v najobidnejši meri. Danes pa Franceta Burgerja ni več med živimi. Končala se je tudi njegova dolga pot.

KER MU JE TREBUH RAZPARAL

Nedavno je v neki gostilni v Počehovi gostilni v Mariboru padel podeželski harmonikar Alojz Majer kot nedolžna žrtev noža. Majer, ki je v gostilni igral na harmoniko, je od strani gledal prepejajoče se fante in predno se je zavedel, mu je 24-letni viničarjev sin Alojz Karnet razparal trebuh. Ubijalec je bil od senatne trojice obsojen na 7 let robije.

SAMOSTANSKI BRAT ŽRTEV EKSPLOZIJE

V kovalnici grobeljskega samostana je dopoldne prišlo do hude nesreče, ki utegne terjati življenje 36-letnega misijonarskega brata Lojzeta Dovjaka. V delavnici je varil staro vodovodno cev, v kateri je bila po vsej priliki podtaknjena neka razstrelilna snov rumene barve. Ko se je ogenj dotaknil cevi je prišlo do silne eksplozije, ki je bratu Dovjaku prizadejala smrtno nevarne rane. Drobeli razstreljene cevi so mu presekali desno nogo v

PREVZELI SMO PREOSTALE LETNIKE "ČASA" ki ga je izdajal in pisal Frank Kerže. VSAK LETNIK IMA 12 ZVEZKOV PO 40 STRANI VELIKEGA FORMATA, torej je vsak letnik KNJIGA S SKORO 500 STRANMI. Čitlivi boste lepe povesti, razprave, nasvete za dom in zdravje in stotero drugega. Zadnja prilika, da pridite do te revije, ker ni dosti zvezkov na razpolago. Cena vsakega letnika je \$2.— za naročnike, za druge pa \$3.— Imamo letnike od 1919 do 1927— razven letnika 1921, ki je razprodan. KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18TH STREET New York

PREDSEDNIK ROOSEVELT V CHICAGU

Slika je bila posneta, ko je dospel predsednik Roosevelt v spremstvu svoje soproge v Chicago, kjer je imel enega najboljših značilnih govorov tekom volilne kampanje.

VSE ZARADI MILLJONOV

Jim Arden je človek z nemirno krvjo, ki se je potepal po vsem svetu, a se vedno znova vračal za nekoliko dni v svoje čičeško stanovanje. Ob nekem taknem povratku je zvedel, da mu je umrl stric in mu zapustil nekoliko milijonov, toda, s pogojem, da se do določene dne poroči. Ta dan pa je bil že naslednji dan po njegovem povratku. Bil je torej v precejšnji zadregi, pa si je razbijal glavo, kako naj si v naslednjih 24 urah preskrbi ženo, pa še potrebne papirje. Na cesti mu je šinila v možgane rešilna misel. Igrati bi moral prislilno poroko s težko bolno žensko, to pa naj bi ne bila živ človek, temveč voščen lutka kakršne vidiš povsod v izložbah. Izbral si je prav lep model in najel v naglici v oddaljeni predmestni ulici sobo, pozval poročenega uradnika in mu dejal, da je njegova zaročenka težko bolna, pa se hoče ž njo poročiti. Uradnik je bil star, kratkoviden gospod in tako mu je nstregel. Arden si je torej milijone zasigurav. Pozneje si je poiskal dekle, ki je lutki kolikor toliko sličila, in se z njo popeljal čez ocean. V Dublinu bi mu imeli izročiti denar, ki mu ga je zapustil stric. Tam so pa le zvedeli, kakšno komedijo je bil zaigral, pa mu uprava zapuščine te ni hotela izročiti. Prišlo je do dolgotrajne razprave, ki se je končala sedaj s tem, da mu je sodišče milijone vendarle prisodilo, pred vsem tudi zavoljo tega, ker se je bil med tem oženil s svojo spremljevalko.

3000 DIN ZA KILOGRAM RIB

V mestecu Šahoven je njej siromašen kmet nekaj manjših rib ki so tehtale skupaj komaj dober kilogram. Hotel jih je prodati na trgu pa so na občini dognali, da lov ni dovoljen. Kmetiču so vzeli ribe in ker ni kazalo drugače, sta jih župan in tajnik sama pojedla. Kmetič je pa zvedel za to in ju ova-dil, ker se je izkazalo, da ima pravico do ribolova. Stvar je prišla pred sodišče in stroški so kmalu narasli na 8,000 Din. Tožbo je dobil kmet. Župan in tajnik sta pa vložila priziv na apelacijsko sodišče in tako ni izključeno, da bodo ribe še dražje.

PAIN-EXPELLER. Zanesljiv proti-žalčil-vec, ki pomiri in odstrani bolešni in bolečine pretegnjen in izpabnej. PAIN-EXPELLER znanaka Sidro v vseh lekarnah. WORLD FAMOUS LINIMENT

Peter Zgaga

LOVSKA ZGODBA

Vsa znamenja pričajo, da bo letos dosti plena. V gornjem delu newyorské države loveci kar s ceste srnjake pobirajo. Martinec je lisico zgrešil, kar tudi nekaj pomeni. Za zajca se nihče več ne zmr-tne. Fazan ali nič.

Nekateri pa tudi raje obraj-tajo. Posebno brooklynski lovec Bučar, ki pravi, da je večkrat v Canadi že medveda in jelena zgrešil. Pripoveduje pa tako prepričevalno, da mu skoraj moraš verjeti, le njegova dva tovariša Nachtigall in Kušar ne smatrata njegovih junaštev za čisto resnico. Inata menda že vzrok, da jih ne. — Nekoč smo ga pa le sfik-sali. — mi je lani pravil Kušar, pa nikar ne piši o tem, ker je mož nagle jeze.

Jagali smo v Oyster Bay. Midva z Nachtigallom zgoraj Bučar pa četrt milje pod na-ma ob zalivu. Jate rac so se dvigale v velikih daljavah. Je že tako: raca je le redkokdaj tam, kjer čaka jager nanjo. Proti večeru, ko je začela vo-da upadati, pa privleče Nachti-gall iz nahrbtnika mrtvo raco. Pozneje mi je povedal, da je dal dva dolarja zanj.

Iz daljave se je dvignila jata in letela visoko nad nama. Kakor pikice so bile videti.

— Poook! Poook! — z Bučarjeve strani.

— No, zdaj jo je pa počil, — pravi Nachtigall.

— Vraga je počil, ne pa race, — ugovarjam jaz.

— Boš pa videl, da jo je.

To rekši, vrže raco v vodo, ki jo je zanesla naravnost v Bučarjevo smer.

Zmračilo se je in značilo. Z Nachtigallom se odpraviva proti salonu, kjer je skrbel stari nemški salonar za želodčne potrebe utrujenih lovecev.

Bučar je naju že čakal.

— No, hediiičiča, — je zategnil po dolenjisko, — pa sta kej, pa sta kej?

— Eno samo sem zbil, — je odvrnil Nachtigall. — Proti tebi jo je neslo. Ti si jo moral pobrati. Saj smo se tako domeni-li in ti dali čoln, da boš nastreljeno pobral.

— Seveda sem pobral, ampak mojo, ne tvoje.

— Hm, čudno, čudno, — je zamrmral Nachtigall. — Poka-ži.

— No, le poglej jo. To je najlepša, kar sem jih ustrelil v zadnjih petnajstih letih.

— Meni se pa zdli, da je moja, — je zamrmral Nachtigall.

— E, pa naj bo. Toda za pijačo boš dal.

Četudi nerad, je vseeno od-rinil Bučar za šest drinkov.

— Ja, fanta, — je modroval, — ni tako kakor z zajci. Zajec je na tleh, raca pa v zraku. Ja, fanta, še dosti bosta morala prejagati, predno bosta prava lovca. Spominjam se, kako je bilo pred leti v kanadskem pragozdu. Takrat, ko je malo manjkalo, da nisem medveda zgrešil.

— Ko je malo manjkalo, da ga nisi zadel, raje reci, — mu seže Nachtigall v besedo. — Pa pusti medveda, zdaj je raca na vrsti. Tak praviš, da je tvoja?

— Čegava pa kot moja? Našopati jo bom dal. Poglej to perje. Ali si že kdaj kaj lepšega videl? In kako je debela.

Začne jo otipavati kakor izkušena kuharica.

— Kaj je pa to za en zlo-dej? Kaj je pa, hudičiča, požrla! Brska, brska in potegne z dvema prstoma iz ruce košček papirja.

Bila je vizitka, in na nji natiskano z debelimi črkami:

"Louis Nachtigall, carpenter."

Naznanilo in Zahvala. S tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da nam je dne 25. oktobra 1936. preminul po kratki in mučni bolezn, soprog oz. oče JACOB VESEL. Doma je bil iz Malih Lipljen, fara Škocjan pri Turjaku. Prav lepo se zahvalimo gosp. županiku Edvardu Gabrenju, ki je prišel v zadnjem trenutku k umirajočemu, in ga spremljal na zadnji poti. Obenem se zahvalimo vsem tistim, ki so darovali vence in za sv. maše: družinam Adamič, Tušek, Plessman; Mrs. Reger, Miss Anna Mide, Brooklyn Bus Co. Boys, Slovenskim delavkam pri Katz Hat Company, Mrs. Anzlovar in Mrs. Piculin. Posebno se pa zahvalimo družini Scheller za venec in za njih požrtvovalnost v času bolezn in smrti pokojnika. Hyala vsem tistim, ki so se udeležili pogreba, in ki so čuli pri umirjen. Zatojuči ostali: Soproga: GERTRUDE VESEL; sinovi: LUDVIG, STANISLAV, ADOLF; hčere: MARIJA in ALOJZIJA. Ti pa, dragi soprog in oče, v miru počivaj v tej ameriški zemlji. Večna luč naj Ti svetli! Brooklyn, N. Y., 7. novembra 1936.

Hitite z božičnimi darili. Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič. Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospеле. SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PETER HALL:

V BOJS SOMI

"Ali znaš plavati," me je vprašal moj davni prijatelj Bill Glandish, ki je bil član ameriške letalske družbe, ko sem ga prosil kake službe pri družbi.

"Plavati? Zakaj pa? Saj iščem nameščenja kot pilot in ne kot kopalniški uslužbenec!" "Skoda!" je odvrnil Bill.

"Če bi me bil prosil kopalniške službe, bi te mogel mogoče postaviti. Torej: Ali znaš plavati?"

"Seveda," sem odločno odgovoril. "Pa še prav izvrstno znam plavati, nekoč mi je na neki tekmi tisočglava množica burno vzklikala, ko sem skoraj dve sto metrov daleč nenehoma draval..."

"Zares?" Bill se je vzradostil.

"Zares, dragi moj. Šele kasneje so dognali, da sem bil prav za prav zadnji na cilju."

"Nikar se tako bedasto ne šalil!" me je zavrnil Bill. "Če ne znaš tako izvrstno plavati, se boš tega pač še naučil. Poslušaj! Na Floridi, v Key Westu, je sijajno kopalnišče. Neizmerno razkošje, vse blazno drago, vse le za višje desetisoče. Moj prijatelj ima to kopalnišče v najemu in je že obogatel. A zdaj je vse narobe. Pred nekaj tedni namreč, se je raznesla govorica, da so se blizu obale pojavili morski s mi.

Moj prijatelj Bryan, ta, ki ima kopalnišče v najemu, na misli, da je to brzokone deio njegovih tekmecev in trdi, da je bilo poslednjega soma ondi videti še pred štiridesetimi leti. Brez dvoma menijo letoviščniki, da jim ni žal nekaj dolarjev, a žal bi jim bilo le, če bi izgubili kako nogo ali roko. Pa je Bryan sklenil, da izvede nekakšen poseben načrt, ki bi na mah pobil vse te trapaste govorice. Vzel bi v službo kakega letalca s prvovrstnim letalom, ki bi začel loviti tiste s ome, ki živijo le v domišljiji kopalcev. Celo težko strojne puške bi mu dal na krov letala. Vse skupaj bi bila seveda velkanska reklama. Letalec pa bi pretilo samo to, da bi ne zbolel za sončarico ali da ne bi dobil spalne bolezni, saj se brzokone v prihodnjih dve sto letih ne bo nikoli več prikazala ta zverina, če je ne bomo s silo izvekli iz kakega živalskega vrta. Torej, preudari."

Čez štirinajst dni sem bil že v novi službi. Zares je bila Bryanova zamisel izvrstna in vse, karkoli se je pristevalo k

gosposčin, je hitelo v njegovo kopalnišče, ki "ga je stražil neki slavni vojni letalec..." Prve dni je bilo prav zabavno. Bryan mi je priskrbel odlično letalo, najmodernejšega kova, ki sem ga prav z navdušenjem preizkušal.

Naslednje tedne sem se dal občasno in sem se izvrstno zabaval. A potem, ko se na noben način ni hotel pokazati noben sum, ki bi ga bil mogel preganjati, je začela pojenjati tudi groza gostov pred njimi in Bryan se je že skoraj domislil, da je nemara moja služba odveč.

Ker sem imel pa šele za jesen na razpolago drugo službo, sem sklenil, da si utrdim svoj položaj.

Nasvetoval sem Bryanu, naj priredi svojim gostom letalski shod, meeting. Jaz bi proizvajal najprej umetelne polete in bi potem s strojno puško napadel nekaj somov — ki bi bili seveda iz gumija ponarejeni. Bryan je bil za ta načrt tako navdušen, da bi mi bil skoraj — nakazal dvojno plačo.

Tega dne je bilo obrežje nabito polno ljudi. Resnični som bi se bil brez dvoma prestrašil take množice in bi bil sam od sebe ašel.

Joe, moj monter, mi je zavrtel propeler. Nato je siknilo letalo, nalahno dotikajoč se valov, a hipoma je švignilo kviku ko blisk. Vesel sem bil, da sem mogel razkazati ljudem svoje izredne letalske zmožnosti in jim povzročiti malo strahu in groznice.

Ko sem se nekajkrat prekopnicil, zavrtel, švigal sem in tja ko ptica, sem le za nekaj metrov nad glavami množice šinil nizdol. Odpočil sem si in medtem so pripravljali poslednjo in poglavitno točko: Klanje in bitka s somi (iz gumija).

Pet takih somov je bilo porazdeljenih po morski površini. Večina občinstva se je oborožila z daljnogledi. Dva soma naj bi s škripecem na motor potegnili k bregu, čim bi se prizor začel. Druga dva naj bi vlekla dva čolna za seboj, a petega bi imel Joe na vrvi. Seveda vse tako, da občinstvo ne bi opazilo potvare. Stavil sem, kajpa, da ne bo nobena zverina živa priplavala na breg.

Ko sem bil nekako pet sto metrov visoko, sem dal dogovorjeni znak. Spodaj so se oglasile sirene, kar sicer pomeni svarilen klic, da so somi v bli-

žini. Tedaj so začeli delovati motorni škripci in tudi oba motorna čolna in Joe so se zagnali v tek.

Najprej sem z viška planil na dva najhitrejša soma, ki ju je vlekli škripec. V višini dvesto metrov, je začela regljati moja strojna puška. Prvi som se je koj pogreznil v valove, z drugim sem imel pa več opravka. Že sem ga preletel, medtem ko se je zverina nemoteno bližala obrežju. Moja čast je bila prizadeta. Nameril sem letalo v plosko krivuljo. Moj gumijasti nasprotnik ni bil niti za deset metrov oddaljen od obrežja, ko začne strojna puška v drugo regljati. Tudi tega sem pobil.

Že se je bližata oba motorna čolna; vsak vleče soma za seboj. Spet se pogreznem nizdol. Zdaj se mi posreči, da se jima približam s strani. Ta dva sta bila na mah uničena. Ostanec torej le še Joe, ki plava s svojo zverino za seboj, še precej daleč od brega. No, s te strani mi za mojo stavo pač ne grozi nobena nevarnost.

A nekaj vendar ni v redu.

Množica gledalcev se zgane na mah, ko da bi jo oplazila strela. Nato pa se raztegne krik groze, ki prevpije celo hrumenje mojega motorja. Na sedežu se obrnem in se zastrim v vodno gladino.

Ondi še zmeraj plava Joe proti obrežju. A njegovo kretanje ni več tako mirno in umerjeno. Ko da ga preganja strah in groza, bliskovito hiti s poslednjimi močmi k obali.

In nato zagledam tudi jaz ostro, trioglato hrbtno plavut, ki reže valove niti za sto metrov za Joejem.

Z roko potegnem ročico za plin. Motor zatuli, požene letalo naprej. Letalo besno odhrumi in se na levi skoraj dotika vode. Nato se vendarle nekako dvigne in tedaj na ves plin odbrzim proti Joeju. Roka mi počiva na ročici strojne puške, a streljati še ne morem. Joe je točno v črti za strel pred menoj. Le sekunde bodo odločile, ko bom natančno nad njim in bom mogel streljati za zverino. Če ga dotleje ne bo že dohitela...

Trioglati plavut ni niti za pet metrov zadaj za Joejem, ko potegnem za ročico strojne puške. Snop krogel pljuskuje v vodo. Skoraj v istem hipu mora moje ubogo letalo poriniti v stran, da nosilne ploskve radi

V Spomin PRVE OBLETNICE SMRTI FRANK-A FELICIJAN-A ki je preminul dne 9. novembra 1935. Iduhi oče, skrben si bil za nas, in si nas prerano zapustil. Mi se Te bomo vedno spominjali. Zalujoči ostali: MARY, FRANCES, AGNES, PAVLINA, hčere; ŽALUJKA SOPROGA Lucerne Mine, Pa.

neznosnega pritiska kar zajeciho.

Zdi se, da je zverina ranjena, a ne dokončno zadeta. Obrnila se je v ostrem loku, a zdaj — spet je za Joejem in ga zasleduje. Spet se ponovi prejšnja igra, le da zdaj skoraj brezopna, zdaj se bližam od zadaj in Joe je prav na isti črti, kamor moram streljati.

Že sem ondi. Zdi se, da je som svoje žrtve popolnoma svest. Pripravi se za naskok, prevale se na hrbet, da je videti njegovo velikansko žrelo in šine prav na Joeja. Med obejma je največ le za dva metra razdalje. Jaz pa ne morem streljati.

Plina! Letalo potegnem navpično navzdol. Desna stran z vsilo telebne na orjaško, sivogmota pod menoj. Les se razcefra. Potegnem za višinsko krmilo in še enkrat na ves plin odprem motor. V moje veliko začudenje me letalo sluša, da poletim v višino.

Vsa vodna gladina pod menoj je rdeča. Videti je, da je desna stran letala orjaško zverino naravnost razrgala. Za nekaj metrov vstran kobaca Joe. Ves je prepaden, a popolnoma nepoškodovan. Jaz pa se mučim, kako bi pristal z razbitim, razcefranim letalom.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Newyorška policija je aretirala Jakoba Pezdica, ki je prejšnji teden usmrtil Charlesa Matuna. Njegovo truplo je vrgel v obcestni kanal. Pri aretaciji ni tajil svoje krivde. Dejal je, da je bil Matuna njegov ludobni duh in da se ga je moral znebiti. Pezdica in Matuna sta bila pred petimi leti v Manhattan State Hospital. Pezdica, ki je star 38 let ter je doma iz Podnarta na Gorenjskem, bodo najbrž poslali v zavod za blazne zločince.

Po kratki bolezni je umrl v Clevelandu dobro poznani Matthew Milavec, star 69 let. V Ameriki je živel 41 let. Doma je bil iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Pokojni zapuščča žalujočo soprogo, šest sinov, dve hčeri, ter brata Antona. Pokojni je bil brat ranjke Mrs. Lansche in stric sodnika Franka J. Lauscheta.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

57 "No, nič se na jedi, saj nisem bil doigo na njih!" je smeječ se tolažil Vili. Robert si je togotno sprasil čevlje z dehtim žepnim robcem in se spet premišljeno mirno nagnil na sedežu nazaj. Sabljo si je bil postavil med noge, ena roka mu je počivala na sabljinem držaju, v drugi je imel cigareto. Nihil je uniformo ulancev; temna zelenina je še povzdigovala njegovo elegantno postavo in do lasu natančno mu je sedela čepica na brezhibno počesani glavi. Ob nemirni živahnosti svojega brata je bil Robert vteleseni dolgčas tiste vrste, ki se umle kazati na zunaj kot samozavestna odličnost. Bistrejšemu pogledu pa ni ušlo, da je bil ta preudarni mir samo maska. Okoliševih oči je zdrgetavalo in nekaj nervoznega je bilo v način, kako je pri vdihavanju cigaretne dima upogibal spodnjo ustnico med zobe. Tudi drugače je ta obraz človeka, ki se je pravkar okopal v mrzli vodi. Po potezah je bil očitno podoben Tasilu, toda četudi je bili Robert štiri leta mlajši, so ga imeli vendar za starejšega od brata. Pred verando je pričakovala voz gospodična Kleesberg in v primerni razdalji lepo zapovrstjo stala vsa služinčad; Fric, Moser, stara uskrbnica, še starejša kuharica, dve provzeti devici in Robertov sluga v uniformi. "Teta Gundli!" je klical Vili in mahal z obeima rokama. "A kje je naša miška? In resnega gospoda doktorja tudi ne vidim?" Ni mu prišlo na um, da bi vprašal po očetu. Da sedi grof Ege v lovski koči, je bilo umljivo samo ob sebi. Robert je stopil prvi z voza in pretegnil noge, kakor da bi razjahal konja. S predpisano vijundnostjo je poljubil roko gospodični Kleesberg in komaj opazno pokimal služinčadi za pozdrav. Teta Gundli je v skrbeh jecljala, ali ni sta Kiti in Tasilo srečala voza. Do konec pa ni prišla. Vili jo je burno vesel objel in ji cmočnil na vsako lice poljub, kar je imelo za posledico bele ustnice pri njem in dve rdeči lisi na obrazu tete Gundli. "No, tetica, pa sva prišla! In pazite, kako vam bom dvoril. Seveda samo za vajo. Do poročenika ni več daleč in takrat moram biti trdno podkovana, tetica! Vaja naredi mojstra!" In spet jo je objel. "Svarim vas, gospodična!" je segel vmes

Robert, držeč med zobmi novo cigareto, in si jo je prižgal. "Fant ne zna v teh stvarih ločiti šale od resnice. Če zagleda le par kot — tu te imate še menda? — pa zori!" Obrnil se je proti svojemu slugi. "Ali sta konja dobro spravljena?"

"Kakor ukazujete, gospod grof!" "Prepričati se hočem sam!" Odšel je za slugo proti hlevu.

Na licih gospodične Kleesberg je udarila rdečica skozi puder, tako se je razgnevala. S težavo je zbrala spet svojo zamajano dostojanstvo in ker je pravi zločinec njene ogorčenosti pobegnil, je nabodla smeječega se praporščaka.

"V dobrem, ljubi grof Vili, a pripomniti moram, da se mi zdijo take šale več ko neprimerne. Ako si včasih vaš oče v svojem lodnastem jopiču dovoli takšne burke, se spomnim na Kiti in zato molčim—"

"Toda tetka! Bodite vendar veseli!" Vili je skušal potolažiti njeno jezo in pobožati teto po licu.

"Jaz sem zelo vesela! Toda vse ima svoje meje. Ljubi grof Vili. Zato bi rada vaš in vašega brata opermila—"

Gundi Kleesberg je umolknila, ker ji je Vili z dolgimi skoki pobegnil izpred nosa. "Kiti! Mala, sladka miška! Tu si torej!" Razprostel je roke proti sestri, ki je prihajala s Tasilom po drevoredu.

Kiti mu je stekla nasproti, objel jo je in jo poljubil s fantovsko nežnostjo ter jo zavihljal naokrog, da je za čas zgubila tla pod nožicami. Ko jo je izpustil, jo je čudeč se pogledal: "No, no, dragica! Kaj so napravili v teh osmih dneh iz tebe? Zrak na Hubertovem dela čudeže! Poglej no, kako se je potegnula! In oči, ki jih ima!"

Kiti je globoko dihala in ne da bi odgovorila, se je ozrla po Tasilu, ki je počasi prihajal po drevoredu. Iz nje so govorili še vtis zadnjih ar in oči so se ji sanjavo svetile. Ko je opazila, da Vili nič ne misli pozdraviti brata, mu je blazno zašepetala: "Ako me imaš rad, te prosim, bodi prijazen s Tasom!"

Vili se je zdrznil. "Prijazen? Zakaj pa ne? Ne vem, zakaj bi bil hladen z njim, če ni on z menoj!" DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

- IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani. Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči. Cena 3.50
Vsebinska: Smrt Mohamed Emna; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nas. Cena 1.50
KRIZEM PO JUTROVEM 4 knjige, 698 strani, s slikami. Vsebinska: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi. Cena 1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 694 strani, s slikami. Vsebinska: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema. Cena 1.50
PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani. Vsebinska: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju. Cena 1.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani. Vsebinska: Izzeljenci; Yuma Setar; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta.
IZDANJE: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dediči. Cena 3.50
V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani. Vsebinska: Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; v golobnjaku; Mohamedanski svetnik. Cena 1.50
WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani. Vsebinska: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-či, lepa Indijanka; Proklestvo slata; Za detektiva; Med Komančih in Apuč; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Bar; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka. Cena 3.50
Z U T I 4 knjige, s slikami, 697 strani. Vsebinska: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot. Cena 1.50

Naročite jih lahko pri: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

SNEG NA ZAPADU

Slika nam predstavlja cesto v Denver, Colo., po velikem snežnem metežu. V Rocky Mountains se je v viharjih smrtno ponesrečilo šestnajst oseb.

Potnavzgor

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
23 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Če pa mora biti! Rekla mu bom, mati. Bo že kako napravil. Takoj po prvem ti mora kupiti novo obleko." Starkine oči temno in hladno gledajo v Gito.

"Tvoje posredovanje ne potrebujem. Ako imam svojemu sinu kaj povedati, mu bom že sama povedala. Sama si bom kupila obleko, kadar dobim svoj denar. Džorž ima sedaj s teboj dovolj stroškov. Kako neumen je na tebe. Najrajši bi te videl v žametu in židi."

Gitino srce pri materinih besedah vriska. Kaj so ji mar vse sitnosti stare žene ako jo hoče Džorž zaviti v svojo ljubezen kot v čarobno haljo. In Gita molče šiva svojo obleko. Kaj naj bi še rekla? Stara gospa je v svoji čmernosti sodila vedno vse narobe. Zato jo je pustila v miru.

Z veseljem in ljubeznijo šiva svojo obleko, ki je morala biti lepo izdelana. In lepa je hotela biti v njej. Vesel mora biti Džorž, kadar jo zagleda v njej; naj s tem dobi veselje za svoje delo. Mati je imela prav; najrajši bi jo videl v žametu in židi in z lepim nakitom. In Gita dobro občuti, kako moč ima do svojega moža, kadar more zadovoljiti njegovo smisel za lepoto. Pričela je gojiti svojo razcvetelo mladost in jo varovati kot dragocen zaklad. Mnogo je dala na svojo zunanost. Z žensko spretnostjo je spravila svojo zunanost do veljave, samo da ga razveseli in osreči. Vse svoje kretnje in obnašanje je opazovala z njegovimi očmi. Hotela mu je biti všeč zunaj in znotraj. In vse samo zaradi njega, ker ga je ljubila z vso gorečnostjo svojega srca. Iz samotnega življenja brez ljubezni jo je privlil na svoje srce in ji dal nebesa. Zato je bila njegova z vso dušo in s celim telesom. Njeno življenje je imelo za njo vrednost samo še v tem, da ga je mogla posvetiti njemu.

Naslednje nedelje je Džorž pričel svojo novo sliko. Takoj po zajtrku gresta oba v atelje. Džorževa mati užaljena hodi po hiši, ker sta jo pustila samo. Ko pa oba prideta h kosilu, opazi Gita, da ima mati objokane oči. In takoj se ji zasmili. Njeno mehko srce ni moglo prenesti tuje žalosti. Toda materi ni bilo mogoče pomagati, saj se jima je sama umikala.

Po kosilu Gita naglo skoči k gospodični Škrabovi. Stara gospodična sama sedi v svoji sobici. Gita jo prime za roko. "Gospodična Škraba, ali mi hočeš napraviti veliko uslugo?"

"Če hočeš, deset, Gita." "Potem pa vzemi mojo taščo na izprehod. Vidiš, tako sama je, ker ne Džorž rabi v svojem ateljeju. V atelje pa nikdar ne pride. Saj jo poznaš, kako je nasprotna vsemu, kar je v zvezi s slikanjem mojega moža. Toda tako zelo mi je žal, da sedaj sama sedi v svoji sobi. Ti pa tukaj tudi samo loviš ščurke."

"Ne govori toliko, Gita, saj grem." "Hvala ti. In skrbi nekoliko za mater. Veš — mi, kar nas je mladih, smo tako sebični."

"Da, da, saj vem. Zaljubljeni ljudje niso nikdar drugačni. In to vama nikdo ne zameri."

"Toda mati. Če se bo kaj jezila nad Džoržem ali pa nad menoj, se nikar ne razjezi. Pusti jo govoriti, potem ji bo srce lažje."

"Veš kaj — čez tebe ne sme ničesar reči; tedaj pa ji bom povedala svoje."

Gita jo smeje poljubi na lice. "Malo se premaguj. Saj mati ne misli slabo. Samo malo je nejevoljna, ker Džorža ne maram odvrniti od slikanja. In tega vendar ne morem."

"Bog obvaruj — naj enkrat postane velik umetnik. In to bom še doživela. In v dvanajstih svetih nočeh sem te videla voziti se v krasni kočiji in kar se človeku sanja dvanajst noči, se tudi zgodi."

"Zelo si dobra — in tedaj se boš z menoj peljala. Sedaj pa moram zopet doli. Materi ni treba vedeti, da sem bila pri tebi. Bodi prijazna proti njej, kaj?"

"Seveda, ti zlata duša. Samo naglo pojdi. V pol ure sem pri vas."

In gospodična Škraba je bila točna. Eno uro pozneje greste obe stari ženi mirno po ulici. Ko obe odidete, Gita naglo steče k Džoržu v atelje. Obleče si novo obleko in si razpusti lase.

"Tako, moj dragi, sedaj pa moreš brez skrbi delati." Džorž se zasmeje. "Kako si pridna, mlada gospa. Mislim, da si še bolj častihlepa kot jaz."

Gita prikima. "Za tebe, da. Moraš priti kvišku." "Če pa za to ne bom imel dovolj moči?" "Nad tem ne smeš dvomiti."

"Ali boš zelo nesrečna, ako ostanem vedno samo ponižen risar."

"Ti si ti. In za mene ne boš nikdar drugačen, kot si danes. Toda za tebe bo hudo. Saj vem, kako te žene kvišku, kako zelo hrepeniš, da bi vstvaril nekaj velikega. In s teboj bom letela k vishu, kakor visoko hočeš. Nikdar te ne bom zadrževala z vsakdanjimi skrbmi in te vlekla k tlom."

Džorž jo ljubeznivo pogleda. "Kot vstvarjena si za ženo umetnika. Gita. V tvojem značaju je nekaj vzvišenega, nekaj idealnega. Kdo bi kaj takega mogel iskati v kaki priprosti učiteljici? Sanjal sem o majhni račici, ki pa se je izpremenila v ponosnega labuda."

"Samo ne napravi me še bolj nečimurne, kot sem." "Ali si?" "Gita prikima. "Da — ker ti hočem biti všeč. To si v meni zbudil. Rada bi bila lepa na duši in telesu, zaradi tebe."

Džorž je medtem gube njene obleke uredil tako, kot jih je hotel imeti. Nato stopi pred njo in jo ogleduje. "Ali je prav tako?" ga vpraša Gita, ter se postavi, kot je želel. Džorž ji ljubeznivo poboža lice.

(Dalje prihodnjik.)

Vesti iz Primorja.

Fašistična manifestacija katoliške akcije

Pred dnevi se je sestel upravni odbor Katoliške akcije za goriško škofijo k slavnostni seji, ki je bila posvečena proslavi visokega odlikovanja goriškega nadškofa Msgr. Margottija, ki ga je prejel zaradi svojih zaslug za italijanstvo v inozemstvu, kjer je pred leti deloval kot papeški diplomatski zastopnik. Predsednik odbora msgr. Mazzi je imel govor, v katerem je poudarjal, da bo goriška Katoliška akcija tudi v bodoče zvesta imperatorju. Katoliška akcija občuduje in je hvaležna duceju za njegovo delo ter si bo zaradi tega z vsemi sredstvi prizadevala, da bo sveto načelo oblasti zmerom spoštovano. Tudi drugi

Pred goriškim sodiščem

se je vršil proces proti 25-letnemu Štefanu Černetu iz Gorice, ki je po obtožbi 23. sept. 1935, brez rednega potnega lista zbežal v inozemstvo in se tako odtegnil svojim vojaškim obveznostim. Černe je bil obsojen v kontumaciji na 2 leti in mesec dni zapora ter 20,000 lir denarne kazni.

Pomota

Pred dnevi je neki italijanski profesor izdal knjigo o naravoslovnih vedah za srednje šole, v kateri je pomotoma omenil Istro v taki zvezi, kakor da ne bi pripadala Italiji. Tržaški listi so zaradi tega takoj napravili napol politično afero, češ, da bi moral profesor po 18 letih "osvobojenja" in 14 letih fašistovske dobe pač vedeti, da spada Istra v Italijo in ne morda v Jugoslavijo ali (zaradi lepšega) celo v Bolgarijo ali Albanijo.

Poostreno nadzorstvo nad cenami blaga

V smislu poslednjih sklepov vlade so v posameznih pokrajinah že uvedli zelo poostreno nadzorstvo nad cenami blaga v prometu na drobno. Tudi goriški in istrski prefekt sta izdala te dni razglas, v katerem posebej opozarjata na sankcijske določbe še zmerom veljavnega dekreta iz leta 1923 ki določajo za vse one, ki bi izvršili kakršenkoli prestopke proti določbam o cenah, kakor jih določajo vsakovrstni uradni ceniki, globe, ki segajo od 50 do 10.000 lir. V težjih primerih je določena tudi zaporna kazen do treh let.

Goriški občinski odbor

je na svoji seji razpravljal o občinskem proračunu. Med drugim so bili določeni 3 milijoni lir za nova javna dela, tako za nekatere šolske zgradbe, za spomenik na Oslavju in nove ceste. Dobro tretjino te vsote bo treba kriti s posojili ali pa s prodajo občinskih nepremičnin. Poleg tega je občinski svet določil tudi 1.260.000 lir za zimsko pomoč revnim Goričanom, kar predstavlja glede na take socialne potrebe mesta že skrajni minimum.

Delavec

ki imajo biti nameščeni v Abesiniji so pričeli sedaj zbirati na poseben način. Komisarjat za notranje preseljevanje je odredil neke vrste naborov med brezposelnimi delavci. Po teh odredbah bo morala dati Istra 500, goriška pokrajina pa 250 delavcev, ki bodo nemudoma odposlani v zasedeno Abesinijo.

ZBIRKA

zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	35
111 strani. Cena	35
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRajsKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Mihlinski. veselomodre humoreske, 72 strani	35
HEDVIKA. BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Smit)	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON	75c
MARON. krščanski defek iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLAZEČ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časa odkritja Amerike. Cena	30
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRVI BOŽIČ	30c
PRAPREČANOVE ZGODE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Smit)	30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez.	1.—
PIRHI (spisal Kristof Smit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv.	40c
II. zv.	40c
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonseis. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEK	30c
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
ROBINZON KOŠUTNIK	50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50
SKOZI ŠIRNO INDLJO. Kačji krotitelj, nevarnosti in neugode s potovanja dveh mornarjev. Cena	50
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJANSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	SKUPAJ \$3.75
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano	1.—
VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po	20
VOLK SPOKORNIK (spisal Frane Meško; s slikami) Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alanke)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela) I. del	40c
II. del	40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povest! in 13 povesti spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50

Naročite jih pri: **KNJIGARNI "GLAS NARODA"** 216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod večtvostom izkušnega upravljalca.

- 11. novembra: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
- 14. novembra: Rex v Genoa
- 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. novembra: Bremen v Bremen
- 1. novembra: Lafayette v Havre Saturnia v Trst

- 25. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre

Istrska prefekturalna oblast

je izdala slično kakor magistrata v Gorici in Trstu odredbo, po kateri je prepovedana prodaja vseh vrst novega vina do 30. nov. V Istri je ta prepoved vzbudila precejšnjo pozornost, ker so doslej običajno prepovedali prodajo novega vina do 31. oktobra vsakega leta.

V Trstu zelo pompozno proslavili stotnico paroplovne družbe Lloyd Triestino. Vse mesto je moralo biti v zastavah in pri proslavi so sodelovale vse fašistične organizacije. K proslavi so prišli genovski vojvoda, prometni minister Benni in državni tajnik Host-Venturi.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Preživite BOŽIČ

V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije izleti se bodo vršili v času, da bo slehernemu, ki se jih udeležil, mogoče preživeti božične praznike med svojeci.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

QUEEN MARY

ki odpluje iz New Yorka:

dne 2. decembra ter 16. decembra

BERENGARIA

dne 9. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIČ, član newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS, ki je istotako član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY WEBER, član čikaškega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, potnih listov, povratnih dovoljenj itd., se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj — ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pouten v vseh stvarih. Vselej naše dolgotrajne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se za zapno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Pišite nam za cene vosnih listov, rezervacijo kabln in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York